
Notiser

MEDISINSK NYTT

Mødre støtter mødre ved postpartumdepresjon

Kvinner uten sosialt nettverk har økt risiko for postpartumdepresjon. Nå har forskere fra Canada og USA undersøkt om støtte fra kvinner som selv har hatt slik depresjon, kan forebygge lidelsen (BMJ 2009; 338: a3064).

701 kvinner fra sju ulike helseregioner i Canada ble rett etter fødsel antatt å ha høy risiko for å utvikle depresjon. Disse ble randomisert til å motta telefonstøtte innen 48 – 72 timer, fra kvinner som nettopp var blitt friske av den samme lidelsen.

Etter 12 uker var det 14 % i intervensjonsgruppen og 25 % i kontrollgruppen som viste tegn til postpartumdepresjon ($p < 0,001$). Ut ifra etiske hensyn ble alle med depresjon ved 12 uker henvist til behandling. I intervensjonsgruppen var over 80 % tilfreds med telefonstøtten og ville anbefale dette til andre.

Nanoteknologi i infeksjonsmedisin?

Effektiv monitorering av antigenspesifikke T-celler kan benyttes både i diagnostisering og oppfølging av flere sykdommer. Utvikling av ny teknologi gjør det nå mulig å detektere aktivisering av antigenspesifikke T-celler ikke-invasivt og uten bruk av fargestoffer eller radioaktivitet (Nano Lett 2008; 8: 3310 – 4).

Den amerikanske forskergruppen benyttet ultrasensitive sensorer i nanostreng felteffekt-transistorer, og kunne slik måle strøm i nanostrengen avhengig av ladningen rundt sensoren. På denne måten kunne de spore pH-forandringer i miljøet rundt aktiverte T-celler. T-celler aktivert av et uspesifikt anti-CD3-stimulus ble påvist i løpet av 10 sekunder, mens antigenspesifikk T-cellerespons viste seg 40 sekunder etter spesifikk stimulering med peptid/HLA-molekyl.

Profylakse mot sepsis hos premature

Profylaktisk behandling med cytokinet GM-CSF hos premature barn reduserer ikke forekomst av sepsis eller mortalitet. Det er konklusjonen i en randomisert studie (Lancet 2009; 373: 226 – 33).

Studien omfattet 280 premature barn. De nyfødte var randomisert til å få GM-CSF daglig de fem første levedagene eller standard behandling.

Selv om mengden hvite blodceller økte raskere i GM-CSF-gruppen enn i kontrollgruppen, var det ingen signifikant forskjell i infeksjonsfri overlevelse mellom de to gruppene.

Lik genetikk ved bipolar lidelse og schizofreni

En analyse av ni millioner mennesker i Sverige over en 30-årsperiode har vist at bipolar lidelse og schizofreni har samme genetiske årsaker (Lancet 2009; 373: 234 – 9).

Studien omfattet 36 000 nære slektninger av personer med schizofreni og 40 000 nære slektninger av personer med bipolar lidelse. Begge grupper hadde økt risiko for begge disse lidelsene. Biologiske søsken hadde ni ganger større sannsynlighet for å ha schizofreni og åtte ganger større sannsynlighet for bipolar lidelse.

Halvsøsken med samme mor hadde en 3,6 ganger høyere sannsynlighet for schizofreni og 4,5 ganger større sannsynlighet for bipolar lidelse. Halvsøsken med samme far hadde en lavere risiko, med 2,7 ganger større sannsynlighet for schizofreni og 2,4 for bipolar lidelse.

Intensiv insulinterapi for alvorlig syke barn

Alvorlig syke barn utvikler ofte hypoglykemi, som er assosiert med dødelighet og infeksjoner. Intensiv insulinbehandling reduserer blodsukkerverdier til normale nivåer hos disse barna og reduserer mortalitet og infeksjonsrater. Det er konklusjonen av en prospektiv, randomisert studie i *The Lancet* (2009; 373: 547 – 56).

Studien omfattet 700 alvorlig syke barn – 317 under ett år og 383 barn 1 – 16 år. Barna var randomisert til å få enten intensiv insulinbehandling eller til kun å få behandling hvis blodsukkernivået ble kritisk høyt.

Gjennomsnittlig blodsukkernivå var lavere i intensivgruppen enn i standardgruppen. Flere pasienter i intensivgruppen utviklet hypoglykemi, men mortaliteten var lavere i intensivgruppen (3 %) enn i standardgruppen (6 %).

Vold øker risiko for spontanabort

En studie av mer enn 2 500 gravide kvinner i Afrika viste at de som opplever vold og misbruk fra partnere, har 50 % økt risiko for spontanabort (Lancet 2009; 373: 318 – 24). Analysene var basert på en helseundersøkelse i Kamerun. Flere spontanaborter var assosiert med alle former for misbruk fra partnere, men følelsesmessig misbruk var sterkest assosiert med spontanabort.

Resultatene støtter at man i Afrika bør ha prenatal kontroll med henblikk på misbruk, der man har den høyeste raten av spontanabort i verden, ifølge forfatterne.

Diskriminering og schizofreni

Mennesker med schizofreni opplever diskriminering fra familie, på arbeidsplassen og når de prøver å knytte vennskap, viser en undersøkelse av disse forholdene foretatt i 27 land. Slik diskriminering skjer i alle disse landene, ifølge en internasjonal studie (Lancet 2009; 373: 408 – 15).

Forskerne intervjuet 732 personer med schizofreni fra både fattige og rike land. 47 % av deltakerne opplevde diskriminering når de prøvde å inngå og beholde vennskap, 43 % fra familiemedlemmer, 29 % på arbeidsmarkedet og 27 % i intime forhold. 64 % hadde unngått å søke jobber eller utdanning fordi de forventet å bli forskjellsbehandlet, og 53 % unngikk intime forhold. Over 72 % av deltakerne følte at det var nødvendig å skjule diagnosen.

Antipsykotika og Alzheimers sykdom

Eldre mennesker med Alzheimers sykdom som har fått forskrevet antipsykotiske medikamenter, har økt mortalitet. Det viser en randomisert placebokontrollert studie (Lancet Neurol 2009; 8: 151 – 7).

I perioden 2001 – 04 ble 128 pasienter med Alzheimers sykdom ved fire sykehjem randomisert til å fortsette behandling med antipsykotika i 12 måneder eller til å bytte til placebo.

Etter 12 måneder var overlevelsen 70 % i antipsykotikagruppen sammenliknet med 77 % i placebogruppen. Etter to år var overlevelsen 46 % i antipsykotikagruppen og 71 % i placebogruppen, og ved 36 måneder var overlevelsen 30 % i behandlingsgruppen sammenliknet med 59 % i placebogruppen.

MikroRNA påvirker respons på interferon hos

pasienter med hepatitt-C-infeksjon

En sveitsisk forskningsgruppe har analysert mikroRNA hos pasienter med hepatitt-C-infeksjon og undersøkt om disse påvirker respons på interferon-behandling (Nat Med 2009; 15: 31 – 3).

Leverbiopsier fra 42 pasienter og fra seks kontrollpersoner ble undersøkt. Forskergruppen fant at pasienter med få miR-122-molekyler uttrykt i leveren før behandling, hadde dårligere respons på behandling med interferon. De fant ingen sammenheng mellom miR-122-nivå og mengde hepatitt-C-virus. Andre mikroRNA så ikke ut til å influere terapierespons. Gruppen konkluderte med at dette vil influere behandlingsstrategi ved hepatitt-C-infeksjon i fremtiden.

Publisert: 12. mars 2009. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.